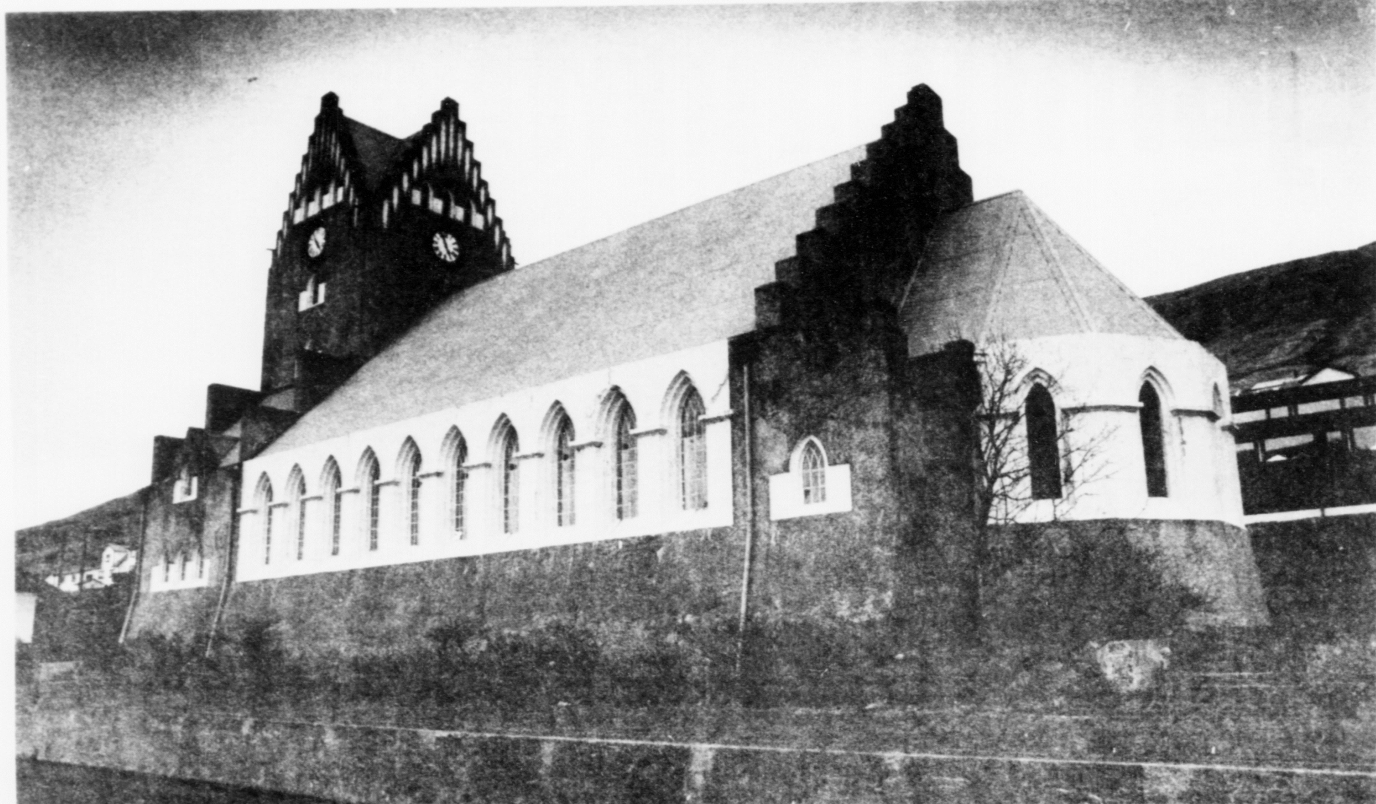

Vágs kirkja fimti:

Fyrsta kirkjan kom rekandi til Vágs

Nær fyrsta kirkjan er bygd suðuri í Vági veit eingin við vissu. Sognin sigur, at hon er olmussukirkja, sum kom rekandi til Vágs. — Hon er einasta olmussukirkja í Føroyum

Í sambandi við, at fimti ár eru liðin síðani kirkjan í Vági varð vígd fěstulavintssunnudag, 19. februar 1939, hevur kirkjuraðið í Vági givið út eina bók um kirkjurnar í Vági. Bókin ber heitið «Kirkjurnar í Vági» og tað er Magnus Hansen, lærari, sum hevur skrivað hana.

Í bókini verður kirkjusagan í Vági viðgjørd aftur til ta fyrstu kirkjuna í Vági olmussukirkjuna á Kirkjukletti, og fram til dagin í dag. Í hesi grein fara vit at loyva okkum at

taka okkurt brot úr bókini.

Vanliga verður sagt, at ein olmussukirkja er lovað burtur í olmussu, ella er kirkja, sum fær olmussur av ymiskum slag.

Vágs kirkja er einasta olmussukirkja í Føroyum, sum vit vita um, og tað skuldi geva serligan mátt at lova henni olmussu.

Hvi bara Vágs kirkja er vorðin olmussukirkja í Føroyum, er ikki lætt at vita, men í bókini verður vist til gamlamanna søgn, sum Jákup Dahl, próstur,

sigur frá.

Kirkjan rak til Vágs

Jákup Dahl greiðir soleiðis frá søgnini:

Sum flest øllum man vera kunnugt, hevur tað frá gamlari tíð verið siður at lova olmussu til kirkjuna suðuri í Vági. Vit minnst øll orðini í grinda-visuni:

«Kirken i Waaji paa Sudero, vi skjænke et Alter-smykke.»

At henda kirkjan hevur verið ein slik olmussukirkja, ella votivkirkja, sum tey kalla tað, man koma av, at hon sjálv, sum sognin er, skal vera givin í olmussu.

Søgan er eftir gamla manna frásøgn í Vági henda:

Ein mágvandi einkja í Noregi, sum hevði mist mann sín á sjonum, gav eina kirkju í olmussu. Hon læt allan stórviðin gera til, bant hann saman og slepti honum út á sjógv, og hon legði tað lyftið við, at har sum henda kirkja rak á

land, har skuldu tey eiga hana.

Kirkjan rak til Føroya. Hon kom suður gjøgnum Nólsoyarfjørð. Nólsoyingar vórðu varir við henda merkiliga reka og foru eftir honum og royndu at fáa hann til sín; men tað eydnadist teimum ikki, og teir noyddust at sleppa honum.

Kirkjan kom so rekandi inn á Vágstjørð, og rak sjálv á land á tí staði, sum síðan kallast á *Kirkjukletti*. Har varð hon sett upp, og har hava allar kirkjurnar í bygdini síðan staaðið, hvor aftan á aðra.

Allur víðurin var tilgjørdur og samanbundin í ein flaka, og stökkaviður skuldi tað veir. Ein bjálki restaði, tá ið kirkjan var komin upp á land; — hann mundi vera slitnaður burtur úr flakanum, tá ið Nólsoyingar baksaðu við hann; men hesin bjálkin kom

eitt sindur seinni av sær sjálvum rekandi inn á fjørðin, og varð soleiðis eisini settur á kirkjuna.

Hvussu langt tað er, síðan hetta hendi, vita menn ikki fyri vist; men henda gamla kirkjan, sum nú stendur, sigst at vera fjórða kirkjan frá hinari, sum kom rekandi.

Við kirkjuni fylgdi ein *grøðisteinur*. Slikur steinur er hildin av hava tey evni í sær at kunna geva heilsubót. Og hesin *grøðisteinur*, søgdu tey, grøddi øll sár á teimum, sum nomu við hann. Ikki bert har í bygdini nyttu tey hann, men eisini fólk úr ymsum øðrum bygdum søktu hjalp hjá honum.

At endanum varð hesin steinur kortini forkominn, av tí at tey hildu, at fólk gjørdur ov nógv av at nytta hann; tey høvdu hann beinan vegin sum ein *avgud*. Fleiri ferðir varð